

••• Nederland Maritiem Land

••• Samen voor een blauwe toekomst

Maritieme, Arbeidsmarkt en Haven Monitor 2023

Samenvatting

Samen voor een blauwe toekomst

In opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en in samenwerking met de Stichting Nederland Maritiem Land (NML) hebben Ecorys en het Erasmus Centre for Urban, Port and Transport Economics (Erasmus UPT) de jaarlijkse monitorstudie uitgevoerd voor de maritieme cluster.

De maritieme cluster in 2022

De omzet van de maritieme cluster bedroeg in 2022 €95,2 miljard. De cluster genereerde in Nederland een directe toegevoegde waarde van circa €25,9 miljard. Indirect kwam daar nog €5,2 miljard bij. De maritieme cluster genereert hiermee circa 3,2% (2021: 3,0%) van het bruto binnenlands product (bbp) van Nederland. De maritieme cluster bood in 2022 werk aan 305.765 werknemers waarvan circa 201.914 directe arbeid betreft. Daarmee zorgt de maritieme cluster voor 3,0% (2021: 3,0%) van de werkgelegenheid in Nederland.

De directe toegevoegde waarde van de maritieme cluster is met 21% toegenomen ten opzichte van de cijfers over 2021. De direct toegevoegde waarde is hiermee sneller gestegen dan de directe werkgelegenheid (+2,5% t.o.v. 2021). Er is daarmee sprake van een sterk coronaherstel. De totale werkgelegenheid (inclusief de indirecte effecten) is in 2022 zelfs met 6,0% toegenomen.

De totale export van de maritieme cluster bedroeg in 2022 ruim €59,5 miljard. In 2021 was dit nog €52,0 miljard. De exportprestatie van de maritieme cluster is dus sterk gegroeid. Op een totale export vanuit Nederland van € 731 miljard is het aandeel van de maritieme cluster hierin 8,1%.

Gecombineerde haven- en maritieme cluster 2022

De directe toegevoegde waarde van de gecombineerde haven- en maritieme cluster bedroeg €50,4 miljard in 2022. Een forse stijging ten opzichte van 2021 en 2020 (2021: €39,0 miljard en 2020: €32,8 miljard). De gecombineerde directe werkgelegenheid in de haven- en maritieme cluster was in 2022 (gemeten in werknemers) gelijk aan 303.960.

Zodra de indirecte toegevoegde waarde wordt meegenomen, komt hier nog €22,0 miljard toegevoegde waarde bij waarmee de totale toegevoegde waarde van de gecombineerde cluster in 2022 €72,4 miljard bedroeg. De totale werkgelegenheidseffecten van de cluster tellen op tot 575.490 werknemers in 2022.

Wanneer we deze gegevens afzetten tegen het Nederlandse bbp dan bedraagt de directe toegevoegde waarde bijdrage van de gecombineerde cluster aan het Nederlandse bbp 5,3% en wanneer de indirecte effecten ook meegenomen worden dan bedraagt de bijdrage van de gecombineerde cluster 7,5% van het Nederlandse bbp over 2022. De afgelopen jaren is de bijdrage in toegevoegde waarde sterk toegenomen van 6,2% in 2020 en 6,8% in 2021.

Voor 2022 geldt dat 3,0% van de directe werkgelegenheid in Nederland te danken is aan de gecombineerde haven- en maritieme cluster. Wanneer ook de indirecte effecten meegenomen worden zorgt de gecombineerde haven- en maritieme cluster voor 5,7% van de werkgelegenheid in Nederland.

Maritiem Masterplan voor een toekomstgerichte maritieme sector

De maritieme sector is enorm breed: van havens tot offshore, van visserij tot zee- en binnenvaart en van kennisinstututen tot dienstverlening. Maar de sector heeft één gemeenschappelijke deler: schepen. Deze zijn essentieel voor transport, voedselproductie, kustbescherming en defensie. Daarnaast spelen ze een fundamentele rol in de opwekking van hernieuwbare energie op zee.

Het Maritiem Masterplan richt zich op de ontwikkeling, bouw en het gebruik van klimaatneutrale schepen. Door daar nu in te investeren, kan Nederland de kloof tussen R&D en brede marktopschaling overbruggen en haar internationale concurrentiepositie in de vier strategische eindmarkten kust- en binnenvaart, natte waterbouw, offshore wind en maritieme veiligheid versterken en uitbouwen.

Het Maritiem Masterplan beoogt daarvoor 40 betrouwbare en concurrerende klimaatneutrale demonstratieschepen te ontwikkelen, bouwen en gebruiken. Daarmee kickstart het plan de energietransitie van de maritieme sector in Nederland, geeft het een boost aan de Nederlandse economie en investeert het in de maritieme autonomie van Nederland en Europa.

Bestuur NML

Rob Verkerk *Voorzitter*
Willem Bentinck
Bas Buchner
Roel de Graaf
Annet Koster
Boudewijn Siemons *Penningmeester*
Sander Vergroesen

NML Bureau

Verena Ohms *Bestuurssecretaris*
Ludmilla van der Meer *Managementondersteuner*
Vincent Verweij *Communicatieadviseur*
Ghazaleh Ghandi-Sehat *Financieel medewerker*

**MARITIEM
MASTERPLAN**
NET ZERO 2030

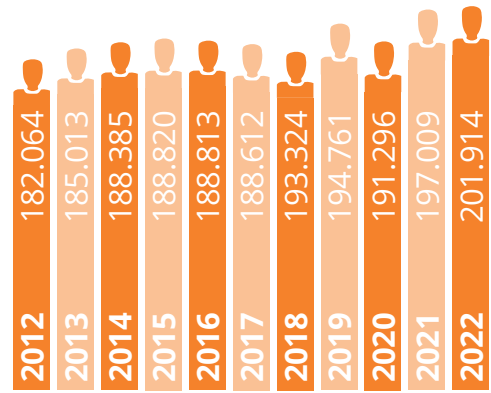
Ga voor meer informatie over de
Maritieme Monitor naar [maritiemland.nl](https://www.maritiemland.nl)

Ga voor meer informatie over het Maritiem
Masterplan naar [maritiemmasterplan.nl](https://www.maritiemmasterplan.nl)

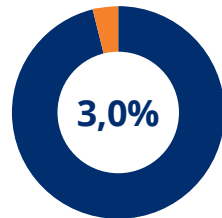
Facts & Figures

Human Capital

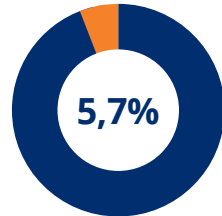
Direct werkzaam in de maritieme cluster

De maritieme cluster bood in 2022 werk aan **305.765 personen**, waarvan **201.914** directe arbeid betreft.

De maritieme cluster zorgt voor **3,0%** van de werkgelegenheid in Nederland.

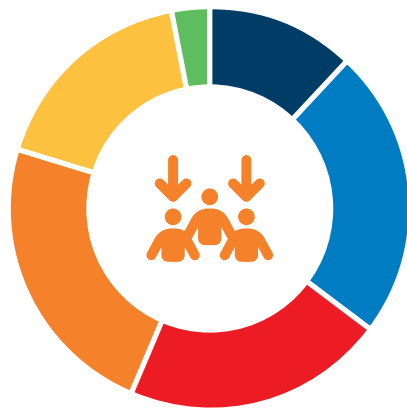

De gecombineerde haven- en maritieme cluster zorgt voor **5,7%** van de werkgelegenheid in Nederland.

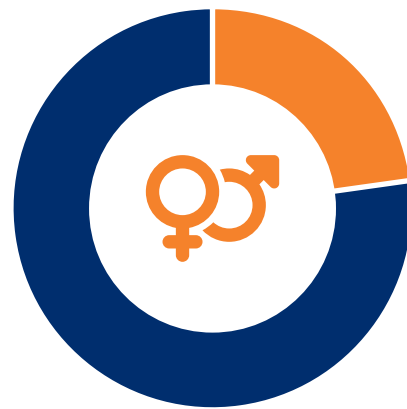
Dienstverband

- Voltijd 74%
- Deeltijd 26%

Leeftijdopbouw

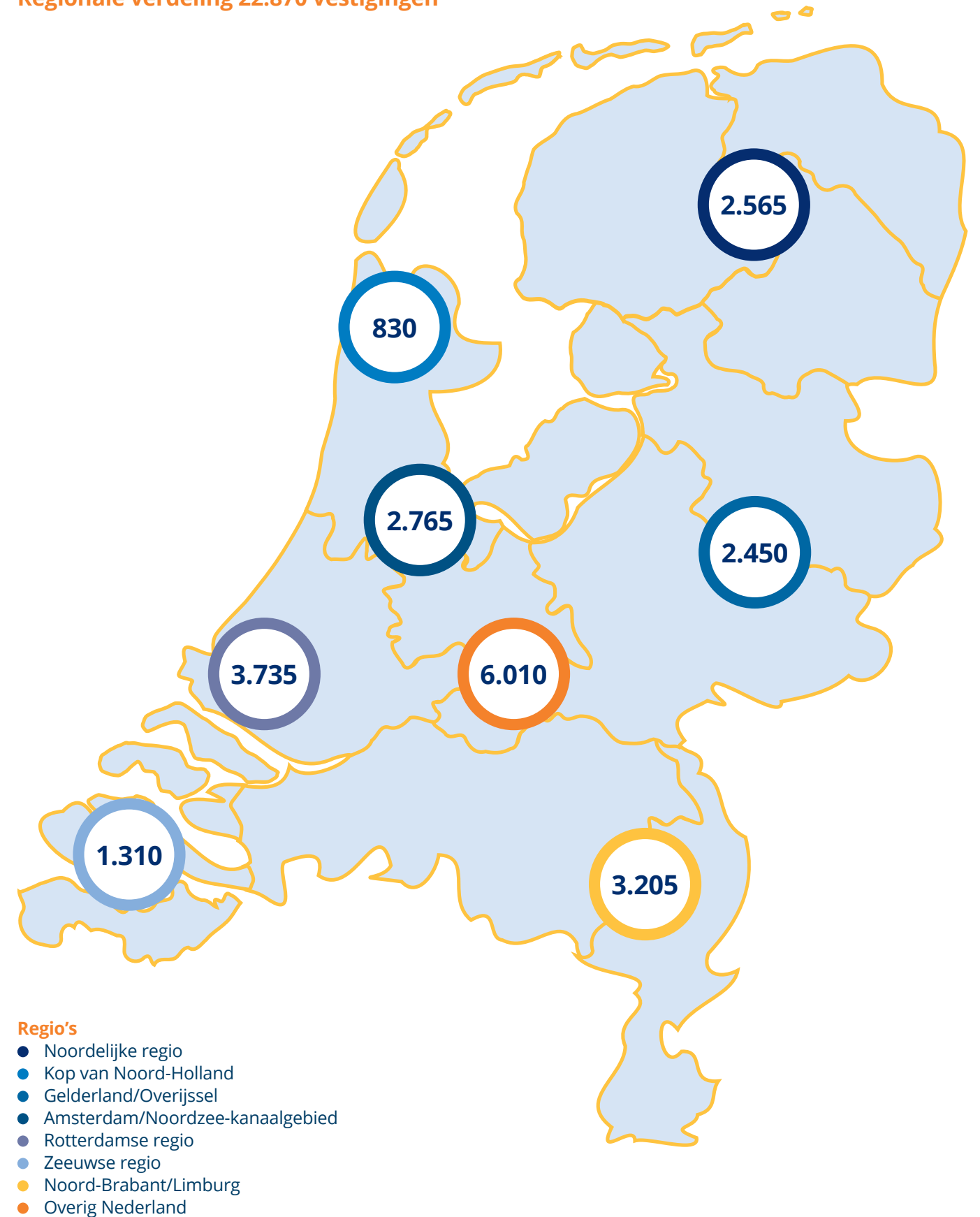
- 18 t/m 25 jaar 12%
- 26 t/m 35 jaar 23%
- 36 t/m 45 jaar 21%
- 46 t/m 55 jaar 23%
- 56 t/m 65 jaar 17%
- 66 jaar en ouder 3%

Gender

- Man 77%
- Vrouw 23%

Regionale verdeling 22.870 vestigingen

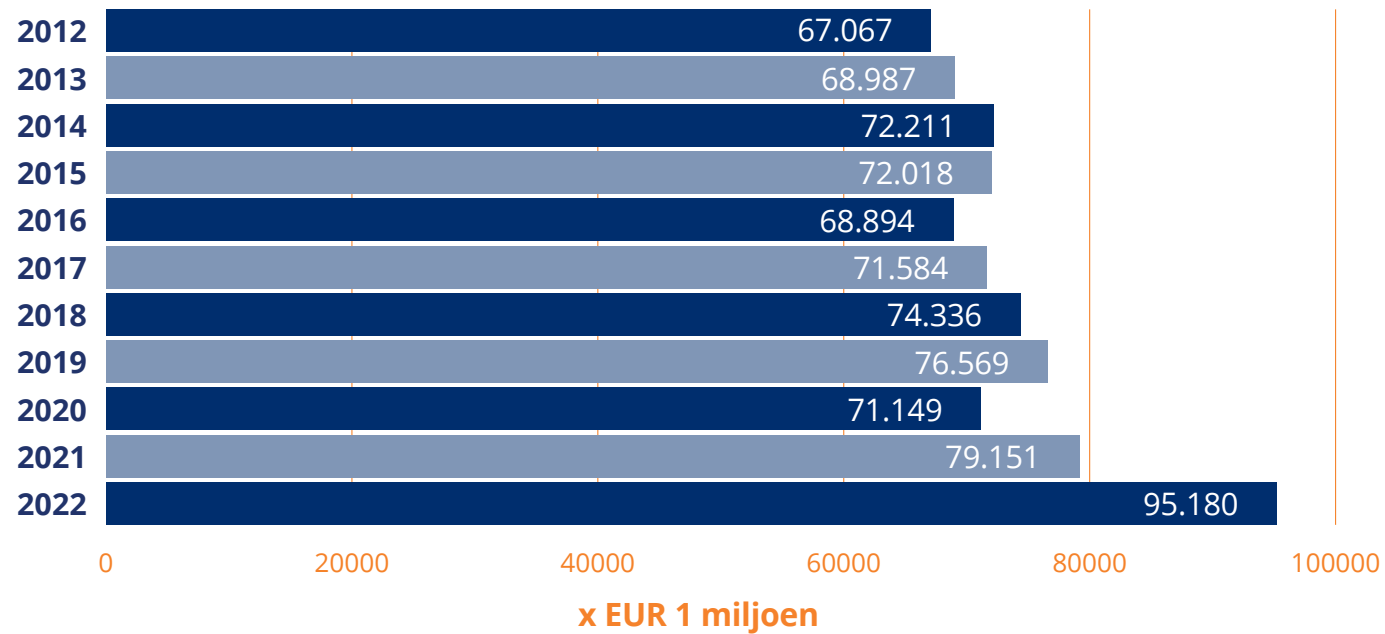
Regio's

- Noordelijke regio
- Kop van Noord-Holland
- Gelderland/Overijssel
- Amsterdam/Noordzee-kanaalgebied
- Rotterdamse regio
- Zeeuwse regio
- Noord-Brabant/Limburg
- Overig Nederland

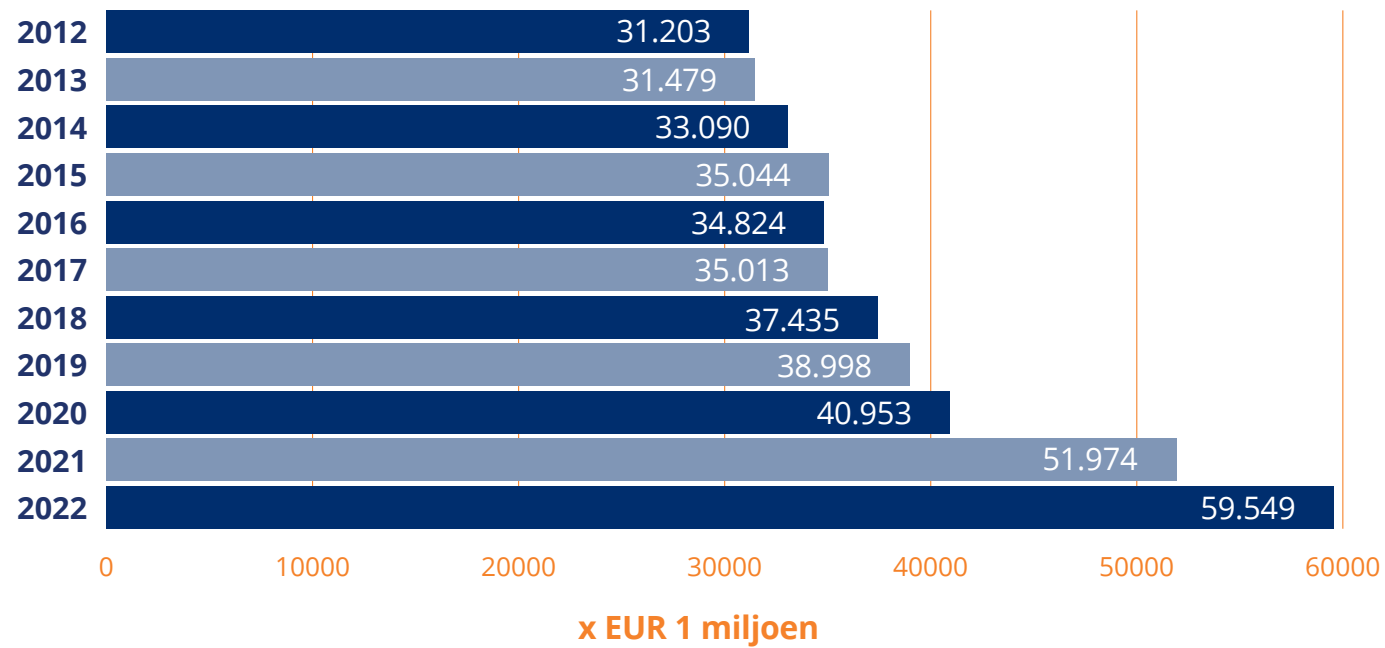
Facts & Figures

Economie

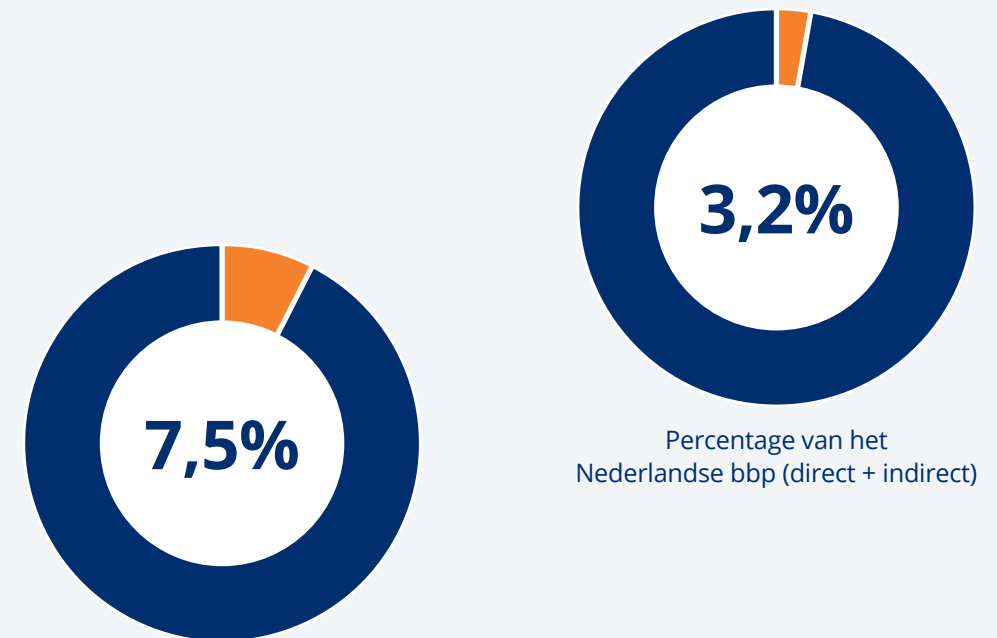
Omzet van de maritieme cluster

Export van de maritieme cluster

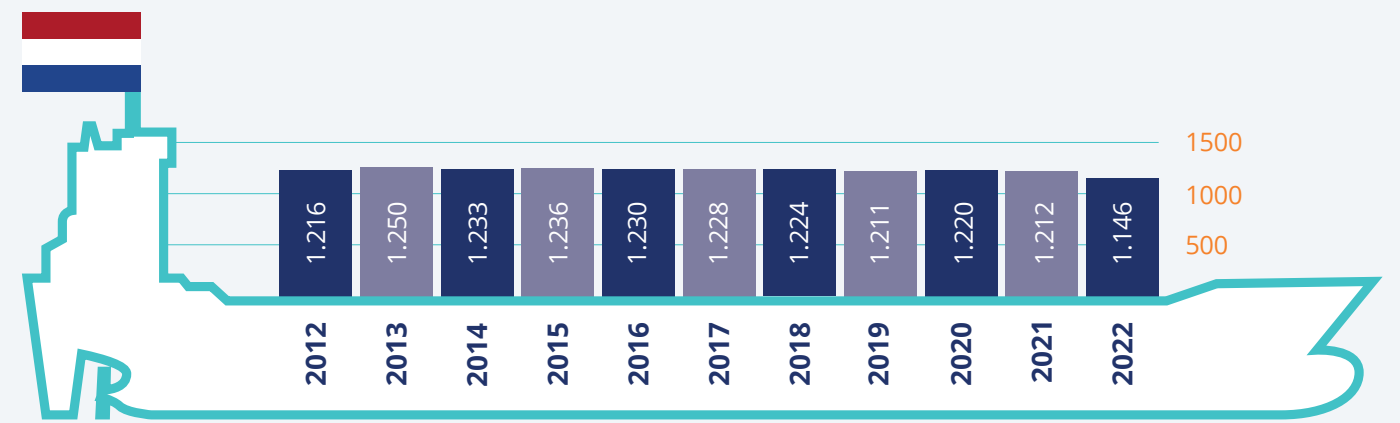

Toegevoegde waarde 2022

Percentage gecombineerde haven- en maritieme cluster (direct en indirect) van het Nederlandse bbp.

Percentage van het Nederlandse bbp (direct + indirect)

Aantal schepen onder Nederlandse vlag

Zeescheepvaart en binnenvaart

- Transport van goederen en mensen over water

Havens

- Laad, los en overslag
- Opslag
- Dienstverlening vervoer over water
- Tussenpersonen vrachtverkeer

Maritieme dienstverlening

- Bunkeraars en scheepsleveranciers
- Classificatiebureaus
- Verzekeringsbedrijven
- Maritieme onderzoeks- en opleidingsinstituten
- Juridische dienstverlening en financiering

Scheepsbouw

- Nieuwbouw
- Scheepsreparatie
- Superjachtbouw

Maritieme toeleveranciers

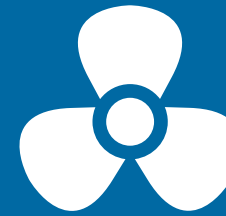
Levering van producten en technische diensten, zoals:

- Elektrotechnische en werktuigkundige installaties
- Coatings
- Interieurbouw
- Ingenieursdiensten
- Projectmanagement
- Veiligheidsanalyses

Jachtbouw en watersportindustrie

- Ontwerp en jacht(af)bouw
- Jachthavens
- Reparatie en onderhoud
- Jachtmakelaardij
- Detail- en groothandel
- Verhuur en vaarscholen
- Zeilmakerijen

Visserij

- Kottervisserij
- Binnenvisserij
- Grote zeevisserij (pelagische visserij)
- Viskwekerijen (mossel- en oestercultuur)

Waterbouw

- Baggerwerk
- Kust- en oeverwerk
- Landwinning
- Dijkversterkingen

Offshore Energy

- Levering van producten en diensten aan energiemaatschappijen, bijvoorbeeld bouw en onderhoud van offshore windparken

Koninklijke Marine (Vloot en Korps Mariniers)

- Bescherming van het Nederlands grondgebied inclusief de Caribische delen van het Koninkrijk
- Bijdrage aan de permanente NAVO-vlootverbanden
- Nationale taken, onder andere het ruimen van explosieven op de Noordzee, hydrografische taken, beveiligen van havens, ondersteunen van de Kustwacht
- Bescherming van onze handelsroutes over zee

Stichting Nederland Maritiem Land

Boompjes 40

3011 XB Rotterdam

Nederland

info@maritiemland.nl

www.maritiemland.nl